

נוהל יבוא יהלום מלוטש

1. כללי

- 1.1. יהלומים המיובאים למדינת ישראל יכולים להגיע כיהלומי גלם או כיהלומים מלוטשים.
- 1.2. הנוהל נקבע מתוקף סמכותו של המפקח על היהלומים, לפי סעיף 9 לצו הפיקוח על היהלומים, יבואם ויצואם, תשל"ט – 1979.

2. מטרה

מטרת נוהל זה להגדיר את תהליכי היבוא לישראל של יהלומים מלוטשים.

3. הגדרות

- 3.1. "המפקח"
המפקח על היהלומים במשרד הכלכלה או סגנו.
- 3.2. "המשרד"
משרד הכלכלה.
- 3.3. "התרה"
קליטת טובין והפקת רשימון יבוא, שנעשה בתחנת המכס.
- 3.4. "חבילה"
אריזה המכילה את היהלומים המיובאים וארוזה בשקית אטומה.
- 3.5. "חברת שילוח"
חברת בלדרות בעלת רישיון בר תוקף מטעם המפקח, להובלת יהלומים משדה התעופה לבורסת היהלומים ומהבורסה לשדה התעופה, בתוך מדינת ישראל.
- 3.6. "טרנזיט"
החזרת חבילה שהגיעה ליבואן מבלי שנפתחה.
- 3.7. "יהלום"
כהגדרתו בחוק איסור הלבנת הון, תש"ס-2000.
- 3.8. "יהלומן"
עוסק/חברה בעל רישיון בר תוקף לסחר, ייצור, יבוא ותיווך ביהלומים.
- 3.9. "יהלומים מלוטשים"
יהלומים שעברו עיבוד – ללא קשר לגודלם, צורתם או לכל חלוקה אחרת. יהלומים אלו מדורגים לפי ארבעה קריטריונים - משקל, צבע, ניקיון ועבודה (חיתוך, סימטריה וצחצוח). והם אלו שנמכרים על פי רוב לקמעונאים וללקוחות.
- 3.10. "מינהל"
מינהל היהלומים, אבני חן, ותכשיטים במשרד הכלכלה.
- 3.11. "מעריך"

מעריך היהלומים מטעם המינהל במשרד הכלכלה אשר בוחן ומעריך את היהלומים המיובאים למול רשומון היבוא והחשבונית.

3.12 "שידור חו"ל"

העברה מקוונת של מידע בדבר הטובין המיובאים ע"י חברת השילוח אל המכס בישראל, הכולל את הפרטים שלהלן: שם הנמען, סוג הטובין, משקלם, שווים וכן סיווג פעולת היבוא כיבוא לקניה, יבוא לבחינה או החזר יצוא.

3.13 "שידור פנים"

העברה מקוונת של מידע בדבר הטובין המיובאים, באמצעות נוסע, מעמדת הדיווח של המכס בישראל הממוקם בנתב"ג אל עמדת המוכס, הכולל את הפרטים שלהלן: שם הנמען, סוג הטובין, משקלם, שווים. וכן סיווג פעולת היבוא כיבוא לקניה, יבוא לבחינה או החזר יצוא.

3.14 "שקית אטומה"

שקית פלסטיק אטומה ממוספרת, המזוהה כשקית של המינהל, או שקית של מכס חו"ל, או שקית של חברת שילוח, המשמשת לאריזת משלוחי יהלומים.

3.15 "תחנת המכס"

תחנת המכס הפועלת מטעם משרד הכלכלה ונמצאת במתחם הבורסה ליהלומים. התחנה היא תחנת המכס הבלעדית המוסמכת לבצע שחרור יהלומים מיובאים.

3.16 "CAD" – Cash against document"

מסירת מסמכים כנגד תשלום: על מנת להימנע מחשיפת הלקוח לסיכונים מסחריים, כגון: אי תשלום או סירובו של הצד שכנגד בחו"ל לקבל את הטובין, בשלבי שילוח החבילה, מוגשים מסמכים לבנק, בליווי הוראות ברורות על צורת הטיפול בהם ובתמורתם, לכשתתקבל.

4. יבוא יהלומים באמצעות חברת שילוח

בטרם העברת המשלוחים לישראל תבצע חברת השילוח שידור חו"ל של פרטי המשלוח.

4.1 עם קבלת היהלומים למשלוח תכניס חברת השילוח כל משלוח יהלומים לשקית מטעמה. שקית אטומה ושאינה ניתנת לפתיחה.

4.2 חברת השילוח לא תפתח ולא תאפשר למאן דהוא לפתוח חבילה שנאטמה כאמור לעיל וכן לא תעביר לידי מאן דהוא שקיות איטום מטעמה, שלא נאטמו כאמור.

4.3 בביצוע יבוא יהלומים באמצעות חברת שילוח, על חברת השילוח לבדוק ולוודא שליהלומן המבקש לייבא את היהלומים והמיועד לקבל את המשלוח, יש רישיון בר תוקף לסחר ביהלומים.

4.4 לאחר איסוף המשלוח מכבש המטוס תבצע חברת השילוח וידוא של קבלת השידור ע"י תחנת המכס בנתב"ג.

4.5 לאחר שהמוכס העביר את אישורו לתחנת המכס, תעביר חברת השילוח את המשלוח, באמצעות רכב סגור ומשוריי, אל משרדיה במתחם בורסת היהלומים.

4.6 חברת השילוח תאחסן את המשלוח בכספת מאובטחת במשרדיה שבמתחם בורסת היהלומים.

4.7 אם החבילה מיועדת לגורם שאינו בעל רישיון לסחר ביהלומים בר תוקף, תשמור חברת השילוח את החבילה בכספתה ותעביר את הטיפול למפקח. החבילה תישמר בכספת עד קבלת הוראה אחרת מהמפקח.

4.8. במקרה המתואר בס' 4.7 לעיל, וכאשר אין באפשרותו של האדם לו יועדו היהלומים לקבל רישיון או לחדשו, יידרש האדם לו יועדו היהלומים להעביר את היהלומים לחזקתו של בעל רישיון לפי בחירתו. שינוי הייעוד יתבצע בכפוף להסכמתו של בעל הרישיון אליו מיועדת החבילה בכתב ובאישורו של המפקח לשינוי הייעוד בכתב.

4.9. חברת השילוח תבצע שיחרור של הטובין בתחנת המכס שבמינהל, בגין כל חבילת יבוא של לקוח. נציגי חברות השילוח יצטיידו מראש במסמכים המתאימים לצורך שיחרור הטובין. מעריכי היהלומים בתחנת המכס יבצעו התרה ממוחשבת ובדיקת הטובין בעת השחרור. בכל מקרה, חל איסור מוחלט על מסירת חבילות ללקוחות, ללא פעולת התרה בתחנת המכס.

4.10. מסירת המשלוח למקבלו תתבצע באחד משלושת האתרים הבאים (לאחר ביצוע התרה בתחנת המכס):

4.10.1 משרדי חברת השילוח

4.10.2 משרדי היהלומן

4.10.3 משרדי המפקח – במקרים בהם הועברה הנחייה מיוחדת לחברות השילוח

4.11. במקרים בהם המשלוח כרוך במימון בנקאי (CAD), החבילה תותר בתחנת המכס רק לאחר קבלת אישור מהבנק הרלבנטי לחברת השילוח. באחריות חברת השילוח לתאם התרת החבילה מול הבנק, ומסירת הטובין ללקוח בגמר הפעולה.

4.12. מדי יום תעביר חברת השילוח למפקח דו"ח יבוא בשני עותקים (דוגמא לד"ח היומי מחברת השילוח ראה בנספח ב'): העתק אחד למעריך והעתק שני יועבר למשרדי המינהל. הדו"ח יפרט מידע בדבר החבילות אשר יובאו להתרה בתחנת המכס, ב-24 שעות האחרונות טרם העברת הדו"ח, ויכלול את הנתונים הבאים:

4.12.1 שם הנמען ומס' העוסק

4.12.2 תאריך מסירת החבילות

4.12.3 מספר ותאריך טיסה

4.12.4 מדינה (ארץ יבוא)

4.12.5 מס' החבילות שהתקבלו

4.12.6 סוג היהלומים (גלם/ מלוטשים)

4.12.7 ערך בדולרים אמריקאיים

4.12.8 משקל בקאראט

5. יבוא יהלומים באמצעות נוסע

5.1. הנוסע יבצע שידור פנים של נתוני המשלוח המיובא בעמדה המצויה בחדר המוכס בנתב"ג (המסלול האדום), יפיק פלט שידור ויעבירו למוכס. לאחר אישור המוכס, ייסגרו היהלומים בשקית אטומה ע"י המוכס, ויועברו לנציג חברת השילוח שיגיע למתחם לאיסוף הטובין. נציג חברת השילוח יובילה למתחם הבורסה לביצוע התרה בתחנת המכס.

5.2. אם בעת ביצוע השידור אל תחנת המכס במינהל יתברר כי האדם המיועד לקבלת היהלומים אינו בעל רישיון יבוא בר תוקף, ידאג המוכס כי החבילה תופקד במכס של נתב"ג ותינתן תעודת עיכוב על הסחורה.

5.3. באם הנוסע לא מחזיק באישור כניסה לבורסת היהלומים (עובד שכיר, תייר, חבר בורסת יהלומים בחו"ל וכד'), כניסתו לתחנת המכס בבורסת היהלומים צריכה להיות מתואמת על ידי מקבל המשלוח מול המפקח.

6. תחנת המכס

6.1. שחרור היהלומים והתרת יבואם ייעשו בחדר יבוא יצוא שבתחנת המכס, באמצעות מערכת ניהול התורים הקיימת בתחנת המכס.

6.2. על משחרר המשלוח (נציג חברת השילוח) להציג בפני מעריך היהלומים את החבילה.

6.3. המעריך יודא כי משחרר המשלוח מחזיק בפריטים הבאים:

6.3.1. חותמת הנושאת את שם העסק ואת מספר העוסק של היהלומן בעל הרישיון.

6.3.2. חשבונית של הספק בחו"ל שמיועדת ללקוח (בעל רישיון) בשני עותקים, המפרטת את מספר החבילות, ערכי היהלומים בדולרים ומשקלם.

6.3.3. במידה והחבילה מכילה אפיון שונה של יהלומים, למשל, יהלומים לקניה, לבחינה, ויהלומים להחזר יצוא, יש צורך בחשבונית נפרדת לכל סוג.

6.4. על המעריך לפתוח את כל חבילות המשלוח. מכל חבילה יבדקו מספר יהלומים באופן אקראי. גודל המדגם ואופי הבדיקה יקבעו בהתאם לשיקול דעתו המקצועי של המעריך. המעריך יודא כי:

6.4.1. השקית האטומה סגורה הרמטית ובמקרים בהם המשלוח יובא באמצעות חברת ייבוא - כי השקית של חברת השילוח אטומה;

6.4.2. השקית מכילה את חבילת המשלוח;

6.4.3. נתוני המשלוח מתאימים לנתונים המופיעים בחשבונית.

6.5. במידה ומתגלה במשלוח תכשיט או חפץ שאינו יהלום (להלן: "החפצים"), יכניס המעריך את החפצים לשקית אטומה נפרדת, והם יישלחו לבית המכס בנתב"ג, באמצעות חברת שילוח שתיבחר על ידי היהלומן, בצירוף מכתב המפקח, המפרט את סיבת ההפנייה (נספח ד').

6.6. אם התגלו במשלוח שטרות כסף מזומן המעריך ידווח על כך למפקח, וכן ישים את השטרות במעטפה סגורה ויפנה את נציג חברת השילוח למשרדי המפקח ובנוסף יידע על כך את היהלומן שאליו מיועד המשלוח.

6.7. אם נכללת המחאה במשלוח, ידווח על כך המעריך למפקח וכן ישים את המחאה במעטפה סגורה נפרדת ויפנה את נציג חברת השילוח למפקח, וכן יידע על כך את היהלומן שאליו מיועד המשלוח. המפקח יודא שהמחאה היא על שם מקבל המשלוח, יצלם את המחאה וימסרה ליהלומן להפקדה בבנק. היהלומן ימסור את העתק ממסמך ההפקדה למינהל תוך 24 שעות מעת קבלת המחאה. כל חומר בדבר הגעת המחאה במשלוח יתויק בתיק היהלומן במנהל היהלומים ותירשם הערה בתיק החברה (במערכת המיחשוב) לגבי האירוע (**הוראת סעיף זה זמנית עד לכניסתן לתוקף**)

הוראות של צו איסור הלבנת הון (חובות זיהוי, דיווח וניהול רישומים של סוחר באבנים יקרות למניעת הלבנת הון ומימון טרור, התשע"ד - 2014).

6.8. אם במשלוח יהלומים מלוטשים נמצאו גם יהלומי גלם, יסגור המעריך את תכולת החבילה בשקית אטומה, ונציג חברת השילוח יעביר את הטובין להפקדה בכספת חברת השילוח, וידווח על כך למפקח, להמשך טיפול.

7. תהליכי בקרה

- 7.1. במינהל היהלומים נעשית בקרה על נתוני היבוא של היהלומים.
- 7.2. במסגרת הבקרה תיבדק התאמת הערכים המופיעים על החשבונית, לערכים המופיעים בשידור המקוון שבוצע מראש.
- 7.3. כל חשבוניות הייבוא שהתקבלו בעת תהליך השחרור בתחנת המכס, יתויקו בקלסר המיועד לכך במשרדי המפקח על היהלומים.

8. בחינה/ בדיקה (inspection) הטובין

- 8.1. יהלומן אשר מעוניין לייבא משלוחי יהלומים מלוטשים לבדיקה לפני רכישה יכול לעשות לעשות כן לפרק זמן של עד 6 ימי עבודה.
- 8.2. המעריך בתחנת המכס יחתיים את רשומון היבוא והחשבונית הנלוות לחבילה בחותמת המינהל עם תאריך היבוא, ויאפשר ליהלומן 6 ימי עבודה לבחינת הטובין וגיבוש החלטה לגביהם.
- 8.3. המשלוח יירשם במערכת המחשב בסטאטוס "בחינה".
- 8.4. היהלומן יגיע אל תחנת המכס עד תום 6 ימי הבחינה שהוקצבו לבחינת הטובין ויעדכן בדבר היהלומים אשר בחר לקנות ובאשר להלומים אשר בחר לבצע לגביהם החזר יבוא.
- 8.5. אם היהלומן מבקש לבצע החזר יבוא עבור חבילה שנבחנה על ידו, או חלקה, יביא עימו לתחנת המכס את רשומון היבוא המקורי והחשבונית הנלווית אליו או את העתקה אשר יכללו את חתימת הבוחן המאשרת כי משלוח זה הובא למטרת בחינה. בנוסף, יצרף היהלומן לרשומון ולחשבונית רשימה מפורטת של הסחורות להחזר יבוא. הרשימה תערך בצורת טבלה על נייר לוגו של היהלומן ותכלול את היעד למשלוח היהלומים אשר לא יהיה שונה ממקורם.
- 8.6. המעריך יסגור בשקית את היהלומים המיועדים להחזרה, וישלח את החבילה באמצעות חברת שילוח בלבד.
- 8.7. המעריך יסיר את הסטאטוס "בחינה" של המשלוח במערכת המיחשוב.

9. מתן שירותי בדיקה/ צביעה בישראל

- 9.1. יהלומן המבקש להביא יהלומים מלוטשים לישראל לצורך ביצוע בדיקה, צביעה, הערכה או תיעוד, שלאחריהם תשוב הסחורה בחזרה למקור ממנו הגיע נדרש להודיע על כך מראש מינהל ויקבל אישור לביצוע הפעולה מאת המפקח על היהלומים וזאת בנוסף לפעולות הנדרשות ממנו בעת ביצוע יבוא רגיל.
- 9.2. ההודעה מראש תכלול את פירוט הטובין.
- 9.3. לאחר קבלת האישור מאת המפקח יחולו לגבי משלוח יהלומים זה הכללים החלים על היהלומים לבחינה והחזר יבוא כאמור בס' 9.1 לעיל.

10. טרנזיט לאחר הבדיקה

- 10.1.** כאשר יבואן מקבל משלוח יהלומים מלוטשים, ורוצה להחזירו לשולח בארץ המקור ללא פתיחת החבילה, יודיע על כך, למינהל.
- 10.2.** היבואן ימסור למפקח פניה מנומקת בכתב על סיבת החזרת המשלוח, ויצרף אליה מסמך הסכמת השולח.
- 10.3.** היבואן יכין רשימון יצוא חדש בהתאם ליעד המשלוח ויחתימו בחותמתו.
- 10.4.** המפקח או סגנו יחתימו את הרשימון בחותמת **"IN TRANSIT"** ובחותמת המינהל, יכניסו את המשלוח והניירת לשקית חדשה, וישלחו את המשלוח ליעד החדש באמצעות חברת השילוח ועלויות המשלוח יחולו על היבואן.
- 10.5.** העתק הרשימון החדש, הצהרת היבואן, הסכמת היעד לקבלת המשלוח והעתק החשבונית המעודכנת יתויקו בקלסר ייעודי ("טרנזיט") במשרדי המינהל.

**שמואל מרדכי
המפקח על היהלומים
מינהל היהלומים, אבני חן ותכשיטים**

ירושלים, ז' שבט תשע"ה
27 ינואר 2015